

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Miercuri și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălăutate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47

Correspondențele sunt a se adresa la

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.

Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„TELEGRAFUL ROMÂN”

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1891, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerațiunii, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Decembrie 1890, să-și înnoiască abonamentul, pentru-că altfel expeditura va fi silită a sista espedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în expeditiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 1 Ianuarie

Pășim în anul al XXXIX-lea al activității noastre.

Fără să voim suntem siliți să ne revocăm în memorie dăile grele, timpurile critice în cari au trăit înaintașii nostri.

Ne trec pre dinaintea ochilor ca nisce visiuni figurile acelor bărbați, cari au ridicat stindardul acestui diar și pe care chemați suntem noi urmașii lor să-l ținem curat și sus.

Și când ne trec prin minte aceste, nu ne scapă din vedere, ce am fost odinioară și ce suntem azi. O biserică fără drepturi, biserică călcată, fără organizațiune, fără avere, fără oameni, destoinici întru toate, de a da pept cu toate greutățile vieții.

Sub aripile bisericeii a crescut o nouă pleiadă de bărbați unul ca unul devotați bisericeii și cauzelor ei, sub priveghierea bisericeii s'a consolidat elementul mirean și s'a ridicat clerul, cât cu mândrie privim la el.

Și dacă toate aceste s'au făcut și s'au putut face, nu putem, ori-cât de modesti am fi, ca să ne atribuim și acestui diar meritul nedisputabil în respectul acesta.

Coloanele acestui diar de ani 38 propoveduesc fără intrerupere principii evanghelice și morali, în continuu propagă iubirea și înțelegerea între frați ca o forță, fără de care nu suntem în stare a da piept cu dușmanii bisericeii și națiunii noastre, ér tinerimea,

speranța viitorului nostru, din acesta lectură s'a hrănit, aici a aflat nectarul vieții și s'a înarmat cu armele științei pozitive și cu înțelepciunea atât de necesară în viața acesta plină de ispite.

Noi actualii muncitori dela acest diar nu putem decât să continuăm sub auspiciile bisericeii a lucra în direcțiunea, pe care de bună și de curată o a aflat aproape de patru decenii biserică și națiunea și în butul tuturor eforturilor altora suntem convinși, că ne punem puterile noastre în serviciul unei cauze drepte.

Este vorba de întărirea așezămintelor noastre culturale, este vorba de autonomia bisericeii noastre, este vorba de vața clerului nostru, este vorba de ridicarea nemului nostru, toate aceste cestiuni vitale pelângă cele național-economice, vor fi tractate în coloanele diariului nostru, cu o obiectivitate și nepărtinire cum e datina să se tracteze cestiunile de importanță, cestiunile, dela cari atâră viitorul nostru, cestiunile, cari au să hotărască odată asupra noastră, de a fi său a nu fi, de a ne afirma așa cum cere demnitatea noastră

Înainte cu ani 38, era o umilire a fi român ortodox, azi spre mândria noastră fie dis, biserică noastră are o constituție din cele mai frumoase, și mulțumită celor ce au stat în fruntea ei și celor ce stau azi, biserică noastră se impune străinilor, biserică noastră este un factor în viața de stat, biserică noastră și cu cei ce o conduc, sunt stâlpi ai tronului și ai patriei, și nu odată a dat expresiune acestor aserțiuni chiar și iubitul nostru monarch.

Rămâne numai ca în cadrele constituțiunei, ce ni-am dat să căutăm, ca întreg organismul să funcționeze regulat, rămâne, ca pe elementele putrede să le delăturăm din organism, ca să-i dăm viață nouă, rămâne ca fie care să fim la postul seu, dacă e vorba ca pentru viitorul biserică să devie fortărăța, pe care contrarii nici cu tunul, nici cu sabia, dar nici cu veleitățile lor făcute sub masca religioasă, să nu o potă ataca.

Și ca biserică noastră să devie o atare fortărăța, avem neapereată necesitate, ca clerul nostru să fie un model de virtute, un model de acurateță, un model de trezvie în toate afacerile și mai pe sus de toate avem lipsă de o disciplină severă.

Cu liberalismul am mers prea departe, am ajuns acolo de s'a creat un curent periculos pentru biserică, pentru că până ce alții țin morțiș la cele mai ruginite idei, până ce alții nu se rușinează a pleda pentru cele mai condamnabile lucruri, ai nostri au devenit indiferenți pentru cele mai cardinale așezăminte ale bisericeii ortodoxe, au lăsat teren prose-

litismului și au mânăat apă pe mără contrariilor nemului nostru.

Biserică ortodoxă azi e unicul stălp al naționalității române, ea ne apără de renegați, ea ne ține limba în familie, ea ține la religiunea cea strămoșască nefalsificată și ea e chemată tocmai prin constituționalismul ei a chema la viață și pe aceia, în cari simțul de român a adormit pe un timp ore-care. Ea are misiune, ea are viitorul, ea are legături cu poporul și poporul nedespărțit e de ea, de altariul ei, de preoții ei și de tot natul ce cugetă și simte românesc.

Și fiind că acesta misiune a ei și o potă îndeplini cu succes numai prin oameni curați, prin suflete candid și luminate, asteptăm ca preoții să fie „cu crucea în frunte” și să nu abandoneze nici pe un moment principiile morali, cari sunt forța noastră, și victoria noastră. Cu aceste principii scose din programul foiei noastre, ne prezentăm cetitorilor nostri și de aceste vederi vom fi conduși în lucrările noastre ulterioare.

Mărirea clerului, moralisarea poporului prin cler — și emanciparea lui de sub pejudetele false.

Raportul între valuta și bunăstarea statului.

* Guvernele statelor în monarhia noastră au inițiat pertractări pentru regularea valutei; în Viena s'au întrunit delegații Germaniei și ai monarhiei noastre austro ungare pentru a încheia un tractat de comerț. Și una și alta întâmplă greutăți până acum neînvins; rezultatul bun său rău, îl așteaptă industriarii cu mari speranțe, agrarii cu multe temeri, și nici că se potă alcum fiind valuta și bună starea materială a unui stat strâns legate prin un necs causal.

Cauza principală a relațiunilor economice anormale în timpul nostru e imensa dezvoltare a comerțului și a industriei și în urma acesteia prea marea abundență în producțiune mai sunt apoi și alți factori cari dau ansă la scăderea prețurilor în toate ramurile economiei naționale: toate câte împedecă esportul, respective vinderea produselor, miseria în cercurile economice și industriale, și încât pentru economiă, mai vârtos valuta.

Ce e valuta? Sub valută înțelegem soiul banilor, pentru a căror valoare deplină garantază statul care bate, tipăresce și emite acei bani, și cari apoi sunt mediul principal în negoțul comercial al statului.

La anul 1875 Germania, încărcată de aurul, ce l'a răpit dela francesi în urma războiului, a introdus

FOIȚA.

Reîntorsă dela țerm.

După Hector Malot.

Vaporașul San Gotardo care face serviciul lacului Como, se opri la Bellagio, și înainte ca puntea să fie fost bine înțepenită un călător se aruncă pe debarcaderă, nu putu însă străbate printre mulțimea ce se adunase, băeți de pe la oteluri cari astupaseră toate eșirile.

Călătoria noastră părea a fi de 38—40 de ani, înfașurarea lui tineră contrasta cu o figură ostenită și supărată. Imbrăcămintea lui era de o eleganță remarcabilă: pe brațul stâng avea un pardessus ușor și în mână drăpă ținea o valisă de piele pe care se vedea o corună de conte și inițialele A. C.

Otelul Marea Britanie, otel Bellagio, Villa Serbelloni, otelul de Florența, Albergo del Vapore, strigau băeții în toate părțile.

El se adresă la unul din servitorii dela otelul Marii Britanii:

Unde e otelul d-voastră?

— Aci în fața Escelență, numai doi pași de-părtare. Voi conduce pe Escelența Voastră; Bine-voiți Escelență a-mi da haina și valisa.

În adevăr era foarte aproape, pe marginea lacului otelul era așezat în mijlocul unei încântătoare grădini de oleandri.

— Pune Valisa mea în sală și el cătră băiat și întrebă apoi numărul dela odaia dnei Contese de Chamalières.

— Voi conduce pe Escelența Sa.

— Nu e trebuință, mă voi duce singur.

— Rangul I. Nr. 3. la drăpă, desupra scării. El sui scările repede și ciocni în ușa al cărui număr i se spusese.

Nu mai decât ușa se deschide de cătră o camerieră:

— A! Domnul Contel!

— Stăpâna dle e acasă?

— Da, domnule Conte, mă duc s'o vestesc.

În același timp o voce de copil se auzi:

— A! tata, e tata.

O mică copilă de vre-o 10 ani deschise ușa cu furie și veni fugind să se arunce în brațele ce se deschiseră s'o primescă:

— Ce fericire, écă-te în fine; de mult te aștept. Vii să ne iei?

— Nu-ți place aici?

— Dacă-mi place! Intră, mama e în odaia ei.

— Să te sărut întâiu.

— O tată, dragă tată, ce plăcută surprindere!

— Ai fost sănătosă?

— Da, dar mi-a fost urât! așa urât, nu-ți spui decât atât. Vom pleca, nu e așa?

— Am venit să te iau.

— Ce bine, chiar azi vom pleca?

— Să vorbesc întâiu cu mama ta.

— Ce, după cum va dice mama vei face?

— Nu tocmai.

— O atât mai bine.

— Ți este frică că vrea să mai rămăie?

— Da.

Apoi apropiindu se cu sfială de tată-seu îi repetă încet:

— Mi-e foarte frică.

— E, bine draguță, nu te teme, vom pleca chiar astă seară.

— Adevărat?

— Îți făgăduesc.

— Atunci, vino să vezi numai decât pe mama și silesce-o să dică, da.

Apoi uitându-se la el cu mândrie îi dice:

— O! tu poți dice da și nu, cum vrei.

— Unde te duceai când ai deschis ușa cu atâta furie? ca o persoană cu ocupațiuni grabnice.

— Să me joc cu prietene, voiam să încercăm o luntre, scii, o luntre frumoasă și mare, ia așa — arăta lungimea brațului ei, — are pânze și lopeți — o, e frumoasă!

(Va urma.)

valuta de aur, precum o avéu mai nainte Anglia și țările nordice. Adevărat, că Germania mai are și acum monete de argint și de aramă, și bani de hârtia cari se primesc în valorea lor nominală în comerțul mai mic, ba chiar și în străinătate, — dar numai din considerare, ca monetiile și bancele statului le schimbă acelea în tot momentul cu monete de aur, — când sunt însă a se achita conturi mari, creditorul poate pretinde, să fie escontentat în aur.

Alte țări, precum e Austro-Ungaria, Rusia, India, republicele Americii de sud, au încă tot valuta de argint. În aceste țări circulă mai numai argint, toate plățile se fac, chiar și din partea statului, în argint, sau adică în hârtia echivalentă cu argintul.

În statele convențiunii monetare latine: Franța, Italia, Belgia etc., era, până la războiul francez, o valută dublă; aurul și argintul erau medii de plată egal îndreptățite. În cele două din urmă decenii tot aceste țări au adoptat pe tăcute valuta de aur, emițind din ce în ce tot mai multe monete de aur.

Să nu fie ore indiferent, ce fel de metal se folosește la tipărirea monetelor? Într'un stat, ca China, care în cele economice formează un întreg de sine, și care mai că nu are nici o comunicațiune comercială cu străinătatea, e indiferent, ce fel de metal se folosește ca ban. În Europa însă, unde prețul marfelor, cari trec an de an prin frontierele vamale, se urcă la milioane și miliarde, nu e de felu indiferent metalul, din care se fac banii, afară numai, decât toate staturile Europei ar avea unul și același sistem de valută.

Se vedem, ce influență au diversele sisteme de valută asupra comerțului și a producției.

Aurul și argintul, abstragând dela calitatea lor de bani, nu sunt alta decât marfe. Prețul lor deci, ca prețul ori-cărei marfe, depinde dela căutare și ofertă; el scade, dacă se află mine nouă de aur și de argint, sau dacă scad speșele producției acestor metale; prețul se urcă, dacă minele existente nu mai produc atâta metal sau dacă se urcă speșele de producție.

Minele de aur din California și Australia fiind aproape eshaustate, în anii din urmă s'au produs foarte puțin aur, — din contră s'a produs cu mult mai mult argint. Urmarea a fost, ca prețul argintului a scăzut față de prețul aurului. Dar nu numai argintul brut a ajuns a fi mai ieftin, ci tot odată și banii statelor cu valuta de argint au pierdut din preț. Lucru foarte natural. Un ban german de două marce în argint rămâne nestrămutat în valorea lui, pentru că monetiile Germaniei îl schimbă la moment în aur. Florinul austriac însă cu toate că conține tot atât argint ca banul de două marce germane, nu valorează mai mult decât 1 marcă 60 finici pentru că statul austro-ungar are numai argint în casșele sale, și scădând prețul argintului a scăzut și valorea averii statului austro-ungar, — și a scăzut și creditul lui.

Va să dică: banii austriaci sunt mai ieftini, austriacul trebuie să plătească mai scump marfele străinătății. În țara fresce că n'a pierdut florinul atât din preț. Adevărat, că fiind austriacul silit, să plătească mai scump marfele din țări străine și cauzându-i-se prin aceasta pierdere în bugetul lui, el pentru a pune la loc această pierdere, va fi silit de altă parte a vinde și produsele sale mai scumpe. Dar fiind că într-o țară ca a noastră se împartă totuși numai o mică parte de obiecte de consum din țări străine, produsele indigene tot nu vor fi pentru noi așa de scumpe ca produsele de asemenea valoare importate din țări străine; cu alte cuvinte în Austria florinul n'a pierdut în preț atâta cât a pierdut afară de Austria, și dacă austriacul trebuie să plătească marfele germane acum mai scump, va trebui tot odată să și vândă produsele sale în Germania mai ieftin, pentru că una și aceeași sumă de bani germani în Austria are valoare mai mare decât în Germania e un concurrent periculos pentru produsele indigene germane.

Toate câte le-am discutat aici despre Austria se pot aplica și la celelalte state cu valuta de argint. Toate sunt în pozițiunea de a vinde mai ieftin și în comerțul universal vor fi pretutindeni rivali neînvinși ai țărilor cu valuta de aur.

Cum vine acum economia agronomică a fi interesată de valuta statului?

Țările cu valuta de argint: Austro-Ungaria, Rusia, India, sunt totodată și state agricole; Germania e inundată, de cereale din India; — de aci urmăm că produsele agrarilor din Germania nu au trecere, pierd din preț și în aceeași măsură se devalvedă și pământul. Vămurile protecționiste nu pot împede importul străin care din ce în ce tot mai crește; economii, fiind prețurile cerealelor atât de reduse, abea și mai scot speșele de producție, cei mai săraci dintre ei nu pot satisface obligămintelor, la cari sunt angajați. Un tipet de desperați-

une răsună prin țara întreagă, până ce ajunge în parlament și la guvern.

Cu toate că prețul cerealelor au scăzut, pânea tot nu e mai ieftină și dacă ar deveni mai ieftină, atunci s'ar reduce plata lucrătorilor, și apoi în cele din urmă e vorba de miseria și de prosperarea celei mai importante clase de popor, a economilor.

Aici se cere, aici trebuie să se dea ajutoriu, și se poate da numai atunci, când toate statele culturale prin convențiuni internaționale vor regula sistemele lor monetare în mod uniform, și fiind că în lume nu se află atâta aur, cât se cere pentru a prevedea comerțul universului în măsură suficientă nu rămâne alta decât să se introducă o valută dublă. La aceasta aspiră agrarii, și cu ei împreună economii naționali și politici eminente.

Cu cât se va căuta mai mult argint în țările cu valuta de aur, cu atâta mai mult se va împedească scăderea prețului argintului, pe cum s'a întâmplat din contră atunci, când Germania a adoptat valuta de aur și și-a vândut talerii, — atunci argintul a suferit cea mai mare derută. Dacă prin introducerea valutei duble unul sau altul dintre state ar fi se suferi pierdere prin aceea, că aurul ar trece în țări străine, — acest pericol s'ar preîntîmpina, decât valuta dublă ar fi adoptată de toate țările precum se știe că raportul între argint și aur în țările convențiunii monetare latine în timpul cât l'aveau valuta dublă, era cu mult mai constant de cât acum. Introducerea valutei duble însă nu e în interesul statelor, cari au acum valuta de aur. Cursul scăzut al banilor în aceste țări e pentru ele cel mai bun scut al produselor lor indigene.

De altă parte erași introducerea valutei duble ar produce o urcare momentană în prețul aurului și ar rezulta un câștig enorm de mare pentru statele cu valuta de aur, cari sunt bine provisionate cu aur, pe când țările cu valuta de argint ar avea să suferi pierdere tot atât de mari.

Pentru aceea Ungaria se apleacă cât poate contra introducerii valutei de aur, și pentru aceea e atât de greu, sau poate chiar peste putință ca Austro-Ungaria se ajungă a încheia un tractat de comerț cu Germania.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

Nordul Transilvaniei, 26 Decembre, v. 1890. În aceste zile de sărbătoare, când lumea creștină prăznuiește născerea Mântuitorului lumii, românii ca colonii ai lui Traian și strănepoți ai vechilor romani, vor face un act de pietate către părinții lor, când își vor aduce aminte, cum a serbat lumea veche romană ziua de 25 Decembre și cea din 1 Ianuarie.

Ecă ce ne spune eruditul literat Ath. Marienescu în opul său „Cultul păgân și creștin”, pag. 250—254:

În Persia o sărbătoare a zeului Mithras s'a ținut, când lumina învinge întunerecul, adică când este solstițiul de iarnă și născerea soarelui. Sărbătorea s'a numit Mithragan, și durează șase zile până și azi. La greci a străbătut numele lui Mithra prin Siria până la Athena. Intrând cultul lui Mithra la românii cei vechi, aci s'a întâlnit deodată cu Natalis Solis Invictis, cu care s'a și identificat, și care s'a ținut la solstițiul de iarnă, creștind pe atunci în 25 Decembre. Lui Mithras i s'a sacrificat un taur. Pe monumentele aflate taurul este asternut cu folele pe pământ, Mithras stă cu piciorul stâng pe șelele taurului și cu piciorul celalalt pe piciorul drept al taurului, cu mâna stângă îl ține de gură și cu dreapta înfinge cuțitul în grumazi. Mithras reprezintă soarele taurului natura pământescă, ce este apasă puterii ceresci a soarelui și a luminei.

Mai toate națiunile avéu un zeu de soare: la greci era Apollo, la siri Zeus, la egipteni Serapis, la romani Sol Invictus, carele ca și eroul și regele oștilor ceresci cu lumina sa triumfă peste nopți și peste iarnă. Domnitorii orientului, apoi și imperații romani afirmău, că pe ceriu puterea cea înaltă e zeul de soare, soarele însuși, er pe pământ este împăratul Constantin cel mare, deși a îmbrățișat creștinismul, a rămas credincios lui Sol Invictus, ca și zeului zeilor, regelui regilor, pentru că era și credința politică bine calculată, ca popoarele se vadă în imperat pe cel mai mare al pământului (F. Lajard, Introduction à l'étude des mystères de Mithra, p. 75).

Iisus Christos prin născerea sa a luminat mintea oamenilor, cari orbecau în întunec, a încălzit inimile reci și impetrite, dând viață nouă lumii creștinesci prin învățăturile sale divine. „Înțelegeți nămurii și ve plecați, că cu noi este Dumnezeu”, cântă biserică creștină sărbând ziua născerii Mântuitorului.

Să vedem acum cum au serbat românii cei vechi anul nou? În citatul op, pag. 40—43 ne spune Dr. Ath. Marienescu:

La românii cei vechi anul nou s'a început din din 1 Martiu. La anul 601 a Romei, 153 ant. Chr. s'a hotărât din partea statului, ca Ianuaru se fie întâia lună a anului. Consulii și magistrații aleși la capătul anului vechiu, în prima Ianuarie au intrat în oficiul lor; îmbrăcați în vestimentul de oficiu primiau gratulațiuni dela subalternii lor, și consulii dela senatori, și pe urmă călări pe cai albi porniau petrecuți de senat, patricii și mulțime de oameni la capitolu; aduceau sacrificiu lui Iupiter, domnului apărător al statului roman, și după sacrificiu, ce era din viței albi bine aleși, consulii primiau însemnările oficiului; se suiau pe tribună, și ostașii defilau înaintea lor; și apoi ținéu întâia ședință și apoi se începea veselia publică. Ce se atinge de viața privată, în totă Roma și Italia, și în toate provinciile, toți oamenii se îmbrăcau în vestimente curate; încungiurau sfada ca se nu se vatem unul pe altul; se salutau și gratulau, și se dăruiau unii pe alții cu faguri, smochine, bani vechi, cu chipul lui Ianu, cu ramuri de lauru din dumbrava ținei Strenia. De aci s'a derivat datina mai târziu, că la anul nou amicilor și cunoscuților se trimiteu ramuri de laur și de palmă cu poște de felicitare, și daruri deosebi smochine și turte de miere, ca semne că anul nou se aduce multă dulceață cu sine, cu inscripțiuni: *Annum novum faustum felicem tibi!*

Ianus s'a cugetat de zeul începutului tuturor lucrurilor, a sorții omenesci, domnul păcii și al războiului. Er templul lui în timp de pace era închis, în timp de război era deschis. (Ovidiu. Lib. F. I. 259). Cultul lui Ianu s'a introdus în Roma prin Numa în marginea forului, unde Ianus a fost pus cu un cap către răsărit, și cu altul către apus. Ianus e un zeu vechiu italic, care demința deschide porțile, s'era le închide, eșind și intrând; domnul ușei (ianua), al porților și drumurilor. El este originea izvoarelor, fântânilor și riurilor; începutul vieții organice, fructuatorul sămânței omenesci. Sacrificiul comun a fost o turta, o plăcintă cu miere, vin și tămaie, sacrificiile cele mai vechi în Italia.

Poporul românesc până astăzi are multe datini vechi romane la anul nou și Sân Vasii, cari numai atunci le putem înțelege bine, când cunoștem mitologia datinelor vechi romane. Cu originea sa romană poporul românesc trecut la creștinătate, au păstrat până astăzi o mulțime de datini vechi din lumea romană păgână.

Ce va aduce anul nou 1891 poporului românesc din Orientul Europei? Se așteptăm bine, și se ne temem de reu. În Europa sunt încă două popoare nebăgate în seamă: irlandezii sub stăpânirea englesă, și românii ardeleni, bănățeni și ungureni sub domnia ungurească. Irlandezii știu cu toții limba englesă și totuși cer autonomia țării lor; românii cei mai mulți nu știu o iotă ungurească, cum dară nu vor cere drepturi teritoriale și naționale; dar chiar când ar ști cu toții și limba ungurească, ar cere ca irlandezii, ce li se compete conform numărului, origini și tradițiunii lor, ca popor latin.

Românii nici odată nu vor înceta de a se număra pe sine la marea gintă latină dela care și până acum România a primit ajutoriu; er Iosif II inspirat de ideile liberale franceze și de cultura latină a ocrotit pe supușii sei români. Intru adevăr, eu nu pot înțelege, ce vénéază unii scriitori magiari, vrând a combate latinitatea poporului român? Trei ginte mari sunt în Europa: latinii, slavii și germanii. Românii cu limba și originea lor trebuie să se țină de ginta latină; căci slavi și germani nu sunt. Ori poate acei scriitori magiari doresc, ca românii încă, pe cum sunt ei, să fie ai nimărui? În loc de a scruta ei pe căi rătacite originea poporului român, mai bine ar face, când ne-ar spune acei faimoși scriitori originea lor schimonosită; și ni-ar documenta, ceea-ce noi știm și altcum, că ei nefiind magiari de origine, nici n'au titlul de a vorbi și scrie în numele poporului magiar. Daună, că asemenea scai au intrare în toate societățile magiare, cari gem de indivizi cu origine străină; și sunt primiți până și în Academia magiară, unde totă activitatea lor o desvôltă spre a ațîța pe unguri în contra românilor; prin ce ungurii nu pot trage nici un folos; căci nu ungurii vor putea cutropi poporul românesc; nu ungurii, cari încă sunt espuși a fi cutropiți de alții mai mari și mai tari! Când societatea magiară va lua în mână hărlețul și va pleși scaii din sinul său și pe toții șovinisti îi va așeza la umbră, atunci ungurii vor putea sta la vorbă serioasă cu românii. Până atunci dicem ungurilor: „Lasciate ogni speranza!”

Moderator.

Vesti slabe de prin părțile noastre.

De lângă Piatra-Cetii, în 28 Decembre 1890.

Privesce omul cu sânge rece asupra multelor și grelelor suferințe și necasuri ce vin asupra biestului muncitor și în special asupra muncitorului român, apoi poate vedea, că acele's cășunate și se pogorâ dela „fericitorii de popor” și conducătorii acestui

stat în care zace mult trimbișată și laudată „libertate“ a naționalităților.

Spre ilustrarea acestui trist adevăr permiteți-mi stimat dle redactor ca se servesc publicului cetitor cu lămuriri despre lucruri, cari numai prin părțile noastre se pot întâmpla.

În satele cele mai de aproape de acest pisc romantic numit Piatra-Cetii, românii cari de alt cum sunt și vieri, sunt oameni muncitori și trezi la minte dar cu toate aceste miseria și sărăcia le sunt soți nedespărțiți.

Dovadă despre acesta e că în anii din urmă s'au vândut multe moșii pentru dare și emigrăză cu sutele în România, nemai putând suporta dările și aruncurile cele grele comunale și comitatense, cari de multe ori se urcă mai sus de cât darea. Apoi de pedepsele cele de pădure cu cari se face mult abuz, aici nu mai fac amintire.

O parte foarte însemnată dintre oamenii din comunele de pe aici după ce s'au vândut fără voea vitele cari li hrăneau și li îmbrăcau, pentru ca se plăti pre cei ce voesc să li înstrăineze dela ce au credit dela străbuni: de limbă și obiri, — ca se potă plăti dic greutățile dălei, au eput a mai rupe și din puțina moșioră.

Dar cine se cumpere moșie, căci cei puternici din comună după ce prin „plătirea“ dărilor unuia sau a altuia s'au „cumpărat“ cu „voea“ bietului vândător pământ destul și după plac, nu mai au lipsă se mai cumpere.

Lipsa curmă legea și lipsa și necasul te duce în casa dușmanului. — Astfelii oameni din părțile noastre, ca se și mai mântue câte un năcas de după cap în lipsa altor cumpărători își iau refugiu la jidani, cu de cari ne-au osândit și pre noi Dumneșeu cu vre-o câțiva. Acești buni și cinstiți patrioți — cumpără proprietăți cu preț de jumătate, cu înțeles că după un termin ore care primindu-și părălele iar vor elibera proprietatea aceluia, dela care o au cumpărat.

Am și vădut pe un evreu târguinduse cu un biet de om către care dăcea: „Nu cere pade atitya panyile — se dem mai puțin pe la dimita se putea scote când are pan și mai puțin.“

Oamenii nostri în speranță că ajungând la părălele iar își vor putea răscumpăra proprietățile vândute sau aruncat unul după altul ca oile în lae în ghiarale șarlatanilor jidani, însă astăzi se vedă amar amăgiți: jidanii nu numai că nu lasă pe fostul proprietariu ca se lucre pământul ori via cu jidanul în parte după cum sau înțeles la facerea contractului, ci încă nici nu voesc se scie de tirgul și înțelesul ce l'au avut: ca adevă se i slobodă proprietatea.

În anul acesta plătinduse bine vinurile, oamenii nostri au ajuns la părălele și scopul la cei mai mulți lea fost ca se scape din ghiarele jidanilor; însă acestea după cum dăseu nu voesc se scie de tîrgul și înțelesul ce l'au avut când au cumpărat proprietăți. „Io nu cumpărat se vund iară la dimita“ dăce jidanul când oamenii îl imbie cu părălele. Vădenduse oamenii astfelii amăgiți depun părălele la stăpânire și încep procese pentru cea ce a fost a dășilor, căci au creșut că în contracte se face amintire de răscumpărarea proprietăților vindute; dar ce sei faci bietului om dacă el nu este vrednic ca pentru plată se i se noteze în contract sau pe un petec de hârtie și dorința sau cererea lui, ca la timpul său se aibă și bietul om sărac puțină dreptate.

Lămurit putem vedea dară că oamenii de prin părțile noastre împinși de multele greutăți ce le vin asupra capului au picat pe nesimțite în cursele jidanilor, cari acum au să și bată joc de necasurile lor.

Iată dară pentru ce putem susținea, că toate necasurile ce se pogoră asupra noastră sunt cășunate numai dela puternicii dălei Români nostri toate acestea le creștă ca se le țină minte. C.

Cronică din țara Oltului.

O întâmpinare festivă. — Adunarea municipală. — Reuniunea învățătorilor.

I.

Luni la 17 Decembre a. c. v. a fost o zi festivă pentru românii din tractul protopresbiterial al Făgărașului, o zi în care credincioșii bisericii gr. or. din acest tract, au înregistrat, în anele sale bisericesci-scolare, un act de mare însemnată și dela care se ascăptă, cu totă siguranța, prosperarea binelui și a intereselor poporului din acest ținut.

Luni în 17 Decembre, a fost ziua în care dl protopresbiter Iuliu Dan s'a reîntors dela Sibiu, unde Duminecă în 16 Dec. prin Înaltpreasfințitul Domn Miron Romanul, arhiepiscop și metropolit, a primit chirotirea într-un protopresbiter al tractului Făgăraș.

Cu acesta ocaziune poporațiunea tractului preoți, învățători, și mireni și-au confirmat de nou, iubirea, considerațiunea și încrederea ce o au pus în persoana dlui Iuliu Dan, când cu unanimitate l'au ales de protopresbiter; iubire și considerațiune, pe care dl Iuliu Dan, prin tact, acurateță și corectitate în purtarea oficiului, și-a știut-o căștiga, și pentru totdeauna asigura, în timpul cât a administrat protopresbiteratul Făgărașului.

Luni în 17, pela orele 11, preoțimea, învățători, și fruntași mireni din aproape toate comunele tractului, sau concentrat la marginea apusană a protopresbiteratului, în comuna Sâmbăta inf., spre a întâmpina pe dl protopresbiter, la întorcerea sa dela chirotisire.

Pe la orele 12 a sosit dl protopresbiter, între strigătele de să trăiască, er preotul din Rșor Vincențiu Grama prin o vorbire momentuoasă, accentuând însemnatătea actului săvârșit pentru protopresbiteratul Făgărașului și asigurând pe dl protopresbiter de încrederea iubirea și prestarea a tot ajutorul posibil, din partea credincioșilor, la împlinirea agendelor de protopresbiter; accentuând cu profund respect numele, Escelenției Sale domnului Arhiepiscop și metropolit care a săvârșit actul chirotisirei, precum și augustul nume al Maj. Sale Împăratului rege Francisc Iosif I care s'a milostivit a întări, frumoasă noastră constituțiune bisericescă, în cadrul căreia sa săvârșit acest act, și în fine dorind dlui protopresbiter viață îndelungată și putere spre a pute lucra la fericirea tractului protopresbiterial, la bineventat în numele poporațiunei. Numai de cât învățătorul director al școlii capitale din Veneția inf. a felicitat pe dl protopresbiter, ca inspector districtual de școle confesionale, în numele învățătorilor.

Strigăte entusiastice și prelungite de să trăiască au răsunit la rostirea augustului nume al Maestăței, precum și la accentuarea înaltului nume al Escelenției Sale dlui arhiepiscop și metropolit.

În urmă dl ppresbiter Iuliu Dan, adânc miscat de aceste două vorbiri festive, precum și de numărul imponent al întâmpinătorilor, a răspuns prin o vorbire pătrunsă de cele mai curate simțăminte dând asigurare solemnă: „me simț chiar deobligat a promite, cu acesta ocaziune, că tot deuna și din toate puterile de cari dispun voi susținea și voi apăra, în toate direcțiunile cari im stau deschise interesele bisericesci, scolare și românesci, ale tractului, în al cărui sin, cu atâta iubire și căldură sunt primit.

Nu voiu înceta nici odată a recurge la sprijinul Dvoastră pentru că numai ajutorându-ne, sprijinindu-ne împrumutat vom pute conlucra la înflorirea iubitei noastre biserici, școlă și națiune“.

După acestea conductul festiv s'a pus în mișcare, mutându-se dl protopresbiter, din trăsura dsale în o trăsură anume angajată de preoțimea și învățătorii tractului, la care erau înhamăți patru cai suri, ca patru smei, ai unui preot și ai unui învățător. Era un conduct imponent! Aprăpe la 60 de călăreți, cu patru stéguri românesci, (din năfrâmi) înpodobite cu flori, și provădute cu inscripțiuni în litere mari aurite: „Trăiască protopopul Iuliu Dan“ apoi preste 20 trăsuri îndesuite de oameni, au plecat desconsiderând gerul aspru și vântul ce sufla cu turbare, spre Făgăraș, preste comunele Voila, Dridif și Beclean.

În Beclean altă surprindere! Poporul credincios, bărbați, femei și copii, îmbrăcați în haine de sărbătoare, erau adunați în fața pomposului edificiu scolar, er corul local, compus din tinerimea scolară, adultă și din plugari dirigeat de bravi învățători de acolo Georgiu Taflan și Nicolau Ludu a executat o cântare festivă ocazională, în patru voci cu multă precisiune și succes. Apoi, un elev al școlii a rostit, cu laudabilă prezență de spirit și accent, un cuvânt ocazional, bine compus și foarte potrivit actului ce decurgea. Acesta atențiune a învățătorilor și a poporului din Beclean a făcut asupra tuturor cea mai bună impresiune și cu deosebire a emoționat pe dl protopresbiter, care prin cuvinte bine alese și a arătat mulțămirea sa.

Când conductul a sosit în piața Făgărașului, clopotele bisericii gr. or. prin sunetul lor puternic melodios, anunțau urările de bucurie și de binevenire ale poporului credincios din Făgăraș, care era coadunat în biserică spre a-și arăta stima și iubirea față de dl protopop, tot odată parochul localui.

La porța bisericii, a întâmpinat pe dl protopresbiter, comitetul și epitropia parochială, la olaltă cu poporul credincios unde vrednicul epitrop George Boeriu a lui Gavrilă, mare proprietariu, a interpretat, prin o scurtă, dar bine simțită vorbire simțămintele de stimă și iubire ale comitetului și epitropiei parochiale, dăcând între altele: „Vă salutăm, ca protopop definitiv și paroch al nostru, știți lipsele și necasurile bisericii noastre, de-e-vă

Dău putere și sănătate ca să le puteți acoperi și delătura“ er zelosul preot din Galați*) care din cauza apropierei este în toate dăile în nemijlocită atingere cu poporul făgărașan și care în absența dlui protopresbiter, împlinesce toate lipsele spirituale ale poporului, servind în biserică, la îngropăciuni etc. și ca atare, e un bun interprete al simțemintelor poporului din Făgăraș, a bineventat pe dl protopresbiter în numele credincioșilor poporeni. La aceste două vorbiri dl Iuliu Dan a răspuns foarte adânc miscat pentru manifestarea simțemintelor de iubire și alipire, către persoana d-sale.

Sera sa dat un banchet în sala hotelului „Lauritesc“ la care au participat preste 70 persoane din toate păturile sociale românesci din Făgăraș și jur. Ca de obicei, sau perondat o mulțime de toaste al căror șir la deschis sărbătoritul, dl Iuliu Dan, toastând pentru Escelenția Sa Duul arhiepiscop și metropolit. Ca electrisați sau ridicat toți, aclamând cu entusiasm și strigând de repețite ori, „să trăescă“ prea bunul nostru Archipăstoriu. Imediat preotul Sglimbea, a toastat pentru Maj. Sa prea bunul nostru Monarch, care toast a fost viu aclamat, și în urmă căruia sa cântat, stând în picior, cu multă însuflețire, strofa primă din Imnul popular: Dăme ține și protege, patria și pe Împărat.

Banchetul a ținut până târziu fiind petrecerea foarte animată prin multe alte toaste ocazionale, și încă prin mai multe cântări naționale, între cari cu multă însuflețire s'a cântat, de învățătorii adunați într'un număr frumos, „Descăptate“ .. și „Apa trece petrele rămân“ etc.

Sau depărtat apoi cu toții ducând cele mai bune impresiuni și dorind dlui protopresbiter viață îndelungată, sănătate, putere și rezoluțiune spre a pute conduce la limanul dorit tractul al cărui șef a devenit și în al cărui sin este atât de stimat și iubit.

Varietăți.

*) (Serviciu divin.) Cu ocaziunea anului nou în biserică din cetate serviciul divin s'a celebrat prin Preacuvioșia Sa domnul protosincol arhiepiscopesc Nicanor Frateșiu, asistat de parochul local, Ioan Papiu protopresbiter, și de parochul din Brașov Bartolomeu Baiulescu, care sub decursul santei liturgii a fost chirotisit prin Escelenția Sa Înalt Preasfințitul Domn arhiepiscop și metropolit al nostru Miron Romanul într-un protopresbiter. Actul acesta sărbătorec a făcut viuă impresiune asupra publicului evlavios, și cu deosebire a făcut bună impresiune constatarea archiereului, că e lucru bun și cuviincios, ca cei ce în activitatea lor bisericescă în un lung șir de ani s'au distins prin fapte bune, deosebite, se fie părtași de onorurile, pe cari biserică le-a rezervat pentru asemenea fapte distinse.

Asemenea bună impresiune a făcut promisiunea solemnă a noului protopresbiter, că și ca protopresbiter va fi cu supunere și ascultare către legala sa autoritate bisericescă.

Ca diacon a funcționat protodiaconul Dr. Remus Rosca, secretariu consistorial.

*) (Felicitări de anul nou.) Ca și în anii trecuți după terminarea ritualelor bisericesci în ziua de anul nou asesorii consistoriali dimpreună cu cealaltă inteligență română din Sibiu s'au prezentat corporativ la Escelenția Sa Înalt Preasfințitul Domn arhiepiscop și metropolit al nostru Miron Romanul spre al felicita din incidentul anului nou. Preacuvioșia Sa Dl archimandrit și vicariu arhiepiscopesc Dr. Ilarion Puscariu făcând o reprivire asupra activității de 17 ani a Escelenței Sale ca arhiepiscop și metropolit constată consolidarea bisericii, dezvoltarea naturală și sănătoasă a instituțiilor ei constituționale, reactivarea bunei armonii în sinul bisericii, prin care nise deschide un viitoriu fericit al acesteia. Asigurând pe Escelenția Sa de spriginul tuturor factorilor din biserică întru realizarea bunelor sale intențiuni și progresarea ei, rogă pe Dumneșeu să i dea Escelenței Sale întru mulți ani viață, fericită și sănătate spre a pute conduce ca și până acumă cu înțelepciune naia bisericii.

La cuvintele acestea Escelenția Sa mulțămescă ca adevărat părinte, și poftesce tuturor a puteri trupesci și sufletesci, ca fiecare în sfera sa de activitate se potă lucra în noul an cu puteri înnoite pentru binele santei noastre biserici.

— Dela Escelenția Sa corporativ a trecut inteligența română la Preacuvioșia Sa dl archimandrit și vicariu arhiepiscopesc Dr. Ilarion Puscariu, unde dl director seminarial, protopresbiterul Ioan Hania a talmăcit simțemintele celor prezenți, accentuând, că pe lângă puteri trupesci și sufletesci mai

*) Conună ce să potă privi cu tot dreptul, un suburbiu al Făgărașului despărțită fiind de acesta numai prin podul Oltului ce le legă de olaltă.

avem trebuință încă de o virtute cardinală, de concordie și încredere reciprocă, ca să putem promova binele bisericeii. La cuvintele oratorului, Preacuvioșia Sa, dl vicariu ia răspuns, accentuând că iubirea din care isvoresc aceste manifestațiuni o va răsplăti cu asemenea iubire.

— În onorea dălei, și deosebit în onorea noului protopresbiter Bartolomeu Baiulescu Escelenția Sa înalt Preasfântul Domn arhiepiscop și metropolit Miron Romanul la anul nou a intrunit la masa sa ospitală mai mulți asesori consistoriali și inteligenți din loc, dând bună ocaziune la comunicațiuni de idei de interes special bisericesc în mod firesc, negenat, care cu deosebire se desvâltă la masa Escelenției Sale.

* (Sciri militare.) Comandantul Corpului de armată din Ardeal, dl Baron Szveteney a înspiciat dăile trecute toate școlile militare din Cluș, și cu această ocaziune a dat expresiune dorinței sale, că toți voluntarii să-și însușască toate limbile patriei, dacă vor să fie soldați buni.

* Duminecă în 6/18 Ianuarie, în ziua arătării Domnului (Boboteză) la biserica noastră din suburbiul Iosefin, s. liturgie va fi celebrată de preotul militar, dl Simon Popovici și de parochul local Petru Simtion. La 10 ore, cu mare pompă militară se va face sântirea apei.

* (Bal). Studenții iuristi dela universitatea din Cluș invită la balul, cel vor arangia în localitățile teatrului național la 3 Februarie n. a. c. Comitetul arangiator constă din 35 persoane.

* (Necrolog). Romul de Crainic protopresbiter gr. or. al Dobrei cu soția sa Augusta născută Teodorii, și în numele numeroșilor consăngeni aduc la cunoștință cu inimă înfrântă de durere, cumcă scumpul și iubitul lor fiu unic *Romul Eugeniu de Crainic* a reposat astăzi în 31 Decembrie 1890 (12 Ianuarie 1891) la 12 ore din zi în etate de 19 ani.

Rămășițele pământesci ale defunctului se vor așeza spre odihnă eternă în cimiteriul gr. or. din Dobra la 2/14 Ianuarie 1891, 3 ore p. m. Fie-i țărina ușoră și amintirea eternă!

* (Postal). Direcțiunea postală-telegrafică din Sibiu escrie concurs: a) pentru postul de magistrul postal în Nadășul-unguresc (comit. Cojocna) cu lăfă de 205 fl.; b) Șaiu-mare (comit. Bistrița), cu lăfă de 208 fl., și remunerațiune pentru întreținerea unei cariolete. Reflectanții au a-și asterne suplicile în decurs de două săptămâni și a depune cauciune de 100 fl.

* (Fundațiune respinsă). Consistoriul greco-catolic din Gherla a refuzat a primi sub îngrijirea sa, fundațiunea făcută de N. F. Negruțiu, din cauze temeinice.

* (Târgul Sibiului). Cel de vite a fost cercetat de o mulțime de cumpărători. Prețul vitelor cornute a fost ridicat. Vaci cu lapte, căutate și bine plătite, ér boi mari și grași au fost vânduți cu prețuri neobicinuite până acuma.

Târgul de țără pentru alte mărfuri a fost foarte slab cercetat.

* (Pentru arșii din Vurpăr). Comitetul de ajutorare pentru omenii din Vurpăr, păgubiți prin foc, ne-a cuitat suma de 128 fl., care o expedasem încă în 3 Novembre și mulțămesc generoșilor contributori. Dl Iosif Conerth, preot evang. A. B. și președintele comitetului, ne face cunoscut tot deodată, că cei arși au fost împărțiți în 10 clase, după paguba ce o au suferit, averea de care dispun, relațiunile familiare și puterea de câstig. Cei de clasa I au primit câte 6 fl.; cei de clasa a II a câte 12 fl. cei de clasa a X-a câte 60 fl. De toți au fost împărțiți 120 sasi cu 2574 fl., și 75 români cu 1002 fl. Ajutările incurse în naturalii s'au împărțit tot pe această cale, și tot astfel se va împărți și restul.

Mulțamită publică.

Subscrisa reprezentanță a comunei Galați din comitatul Făgărașului se vede îndemnată a aduce mulțamită și pe calea acestei Onoratei societăți de pompieri din opidul Făgăraș, care cu o deosebită sirguintă și diligență rară, a localizat incendiul întâmplat la 23 Decembrie 1890 în comuna Galați lângă Făgăraș, în timpul de noapte pe un vânt vehement, care amenința mistuirea prin foc a întregii acestei comuni.

Galați, 27 Decembrie, 1890.

Nicolau Aron,
paroch.

Petru Marhao,
învățătoriu.

Aron Gligor,
primariu.

Nicolau Nicoră,
notariu cercual.

— Onorabila societate fodinarie (Goldbergbau Fizéjd, Barbara, Trestia și Măgura, făcându-i cu noscut că la s. noastră biserică gr. or. din Trestia este lipsă a edifica turnul din nou, Onorabila societate numai decât ne au și trimis spre acest scop un ajutoriu în bani gata de 100 fl. v. a.

Acastă faptă filantropică creștină a onorabilei societăți — și iubirea ce au avut și o are către noastră biserică gr. or. și către credincioșii ei, — nu o pot tăcea se nu o aduc și onoratului public spre știință — ér onorabilei societăți îi exprim în numele parohiei Trestia mulțamită cordială.

Trestia, în 8 Decembrie, 1890.

Petru Perian,
paroch gr. or. și preș. comit. parochial.

Loterie.

Mercuri în 14 Ianuarie 1891.

Sibiu: 43 7 39 69 36

Sâmbătă 10 Ianuarie 1891.

Budapesta: 14 1 68 73 49

Nr. 45 Tip.

[1] 1—3

CONCURS.

În scopul edificării unei case cu un etagiu, în carea să fie adăpostită și tipografia archidieceșană, pe teritoriul ce astăzi îl ocupă casele Nr. 45, 47 și 49 din Strada măcelarilor în Sibiu, se publică concurs pentru facerea unui plan de edificare.

Condițiunile speciale și planul de situațiune sunt depuse în biroul secretariului consistorial gr. or. din loc, unde reflectanții le pot vedé în orele de biron.

Spesele edificiului se contemplează cu suma mactimală de 50,000 fl.

Planurile adresate către subsemnata comisiune, cu o comitivă, din carea să fie evidentă locuința autorului, au să se prezenteze la secretariul consistorial până la 15 Februarie a. c. stil. nou.

Planurile prezentate în acest termen se vor examina prin un juriu anume instituit spre acest scop, și acela, pe carele juriul îl va judecă de cel mai corespundătoriu, se va premiă cu 300 fl., ér al doilea mai corespundătoriu cu 200 fl., remănând ambele proprietatea comisiunei; cele nepremiate însă se vor înapoiă autorilor lor, neavând ei drept a pretinde nici o remunerațiune.

Dacă autorul vre-unui plan premiat va deveni întreprindătoriu încredințat cu edificarea casei, premiul nu i se va solvi.

Sibiu, 10 Ianuarie n. 1891.

Comisiunea administrativă a tipografiei archidieceșane.

TIPOGRAFIA ARCHIDIECESANĂ în SIBIU.

A eșit de sub presă:

[504] 4

CALENDARIU pe anul comun dela Christos 1891.

Anul al patrudecilea.

Prețul unui esemplariu legat 30 cr., pentru vândători nelegat 23 cr. v. a. și legat 25 cr. v. a.

CUPRINSUL:

Cronologie. — Calendariul (julian și gregorian, cu însemnarea esactă a Evangeliilor și glaurilor de peste an). — Pătrarele lunilor. — Genealogia casei domnitoare austriace. — Regenții europeni. — Servitiul postal și telegrafic. — Tacea de timbru pentru polițe și documente. — Tabela pentru computarea intereselor. — Măsurile nouă și vechi.

Șematismul

bisericeii ortodoxe orientale române din Ungaria și Transilvania, cuprindând și pe protopresbiterii, administratorii protopresbiterali, parochii și învățătorii cu comunele bisericești din archidieceșă după noua arondare a protopresbiteratelor.

Ierarchii metropolielor învecinate din Austro-Ungaria.

Seliștea. (O schiță monografică de N. Ivan.) — Crâșnicul Samson de M. Voileanu. — Anecdote.

Conspectul săptămânilor. — Însemnarea târgurilor. — Anunțe.

Administrațiunea tipografiei archidieceșane în Sibiu.

Nr. 722.

[531] 2—3

CONCURS.

În sensul ordinului Preaveneratului Consistoriu archidieceșan dto 31 Iuliu a. c. Nr 4517 B se publică a doua ora concurs pentru ocuparea postului de paroch în comuna bisericească Galomfalău mare cu filiile Galomfalău mic, Bitcfalău Rugonfalău și Odorheiul sêcuesc din protopresbiteratul Sighișorei, cu terminul de 30 de zile dela prima publicare.

Acest post este împreunat cu un venit anual de 224 fl v. a.

Concurenții dela cari se pretinde și cunoștința limbei magiare au a subșterne până la terminul sus arătat concursule instruite conform prescrișelor „Statutului organic” și a „regulamentului pentru parochii”, la oficiul protopresbiteral subscris.

Sighișora, 10 Novembre 1890.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Sighișorei în conștelegere cu comitetul parochial respectiv.

Demetriu Moldovan,
adm. prot.

Nr. 656.

[2] 1—3

EDICT.

Cosma Cosma Nigulici gr. or. din Tințari, căsătorit cu Anna Iacob Stoica Popa tot de acolo, care a părășit cu necredință pre legiuita lui soție de 14 ani, fără a se sci unde petrece, se provocă ca în termen de șese luni dela prima publicare a acestui edict, să se prezenteze înaintea subscrisului oficiu, căci la din contră procesul divorțial încaminat asupra-i de soția lui se va pertracta și decide și în absența lui.

Brașov, în 8 Decembrie 1890.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Brașovului I.

Ioan Petric,
protopresbiter.

Nr. 849.

[3] 1—3

EDICT.

Maria Jordan Muntean gr. or. Turcheș (Săcele) carea de trei ani a părășit cu necredință pe legiuitul ei bărbat George Ardelean din Brașov-Scheiu și pribegesc prin lume, fără ubicațiune cunoscută, este prin acesta

citată, ca în termen de trei luni dela prima publicare a acestui edict, să se prezenteze la subsemnatul oficiu protopresbiteral, căci la din contră și în absența ei, se va pertracta și decide procesul divorțial intentat de către bărbatul seu contra ei.

Brașov, 17 Novembre, 1890.

Oficiul protopresbiteral greco-orient al Brașovului I.

Ioan Petric,
protopresbiter

Turnătoriă

de clopote și de metal

a lui

Antonie Novotny

se recomandă pentru facerea de clopote nouă, pentru turnarea din nou a clopotelor

sparte de totă mărimea, precum și pentru construirea a mai multor clopote în acord harmonic, oferind garanța pe mai mulți ani. Montate cu chivere (coarne) de lemn, fer turnat și bătut; astfelu construite, că după ce sunt usate pe o parte se pôtă fi învêrtite cu înlesnire

în ori-ce direcțiune, prin ceea ce se evită creparea lor.

Cu deosebire recomand

clopotele găurite și premiate

inventate de mine, care au un ton mai lung, mai puternic și mai adâne, ca cele de sistemul vechiu; un astfelu de clopot în greutate de 300 punți egalăză pe unul de 400 punți.

Recomand mai departe scaune din fer bătut pentru clopote, solide și frumoase clopote pentru orologiu sau discuri petru orolôge și tóce din metal, precum toate celelalte articole de alamă și metal aparținătoare de această categorie, cu prețurile cele mai moderate. Se construiesc clopote și pre lângă plătire făcută în rate.

Clopote dela 300 punți în jos, precum și stropitoare de mână se află totdeauna per magazin.

Pentru comande binevoitoare, care se efectuaiază solid și cu punctualitate, se recomandă

Antonie Novotny.

488] 7—12

Timișoara, Fabric.